

המסלול לחינוך בלתי פורמלי ופנימיות

ראש המסלול לחינוך בלתי פורמלי: ד"ר נעמי אשר

מיקום: דקל 423 (חדר 4)

שעות קבלה: יום ד, 16:00-14:00 (בתיאום מראש)

naomi.asher@beitberl.ac.il | 09-7476495

מנהל סטודנטים: יעלי כהן

מיקום: דקל 425

טלפון: 09-7476249

סגל המסלול: ד"ר מירב סדי-נקר, ד"ר חגית קליבנסקי, ד"ר עדי שוח, ד"ר מיכל היישריק-עמוסי, ד"ר יעל אבסירה, ד"ר מאיה לבנון, מר חוסה בבצ'יק, גב' קלאודיה גוטמן, גב' לייקה חיאט, ד"ר איילה ונגרוביץ-פלר, ד"ר נעמי אשר

תחום החינוך הבלתי פורמלי (חב"פ) הינו תפיסה ופדגוגיה חינוכית חוץ בית ספרית, שמבוססת על התנסות חווייתית, עבודה קבוצתית וקידום שותפויות קהילתיות. החינוך הבלתי פורמלי מחזק את תחושת הביטחון העצמי, יוצר תחושת שייכות משמעותית, מעודד פיתוח יכולות וחוזקות אישיות מפתח חשיבה ביקורתית ויצירתיות. הלמידה במסלול מאפשרת למידה חווייתית משמעותית, התנסויות רלוונטיות לעבודה המקצועית בתום התואר ובהלימה לרוח החינוך הבלתי פורמלי פעילויות רבות מתבצעות מחוץ לכותלי הכיתה. במהלך הלימודים הסטודנטים זוכים להכיר מגוון מסגרות חינוך בלתי פורמלי, רוכשים מיומנויות וכישורים לזיהוי הזדמנויות חינוכיות, לומדים לתכנן ולהוביל מיזמים חינוכיים המותאמים לצרכי השטח, להנחות קבוצות וליצור שיתופי פעולה קהילתיים. הלימודים משולבים עם הנחיה מקצועית של מרצות ומרצים שמלווים את הסטודנטים עד לרגע בו הם הופכים לבוגרים שמחוללים את השינוי.

הלימודים במסלול לחינוך בלתי פורמלי מקנים לבוגרים:

- תואר ראשון B.Ed.
- תעודת "עובד חינוך" מטעם משרד החינוך
- תעודת הנחיית קבוצות מטעם המכללה
- תעודת הוראה – המעוניינים בכך יכולים לשלב לימודי חינוך בלתי פורמלי עם הכשרה להוראה במסלול העל-יסודי (נדרשות עוד 26 שעות לימוד בדיסציפלינה הנבחרת).

הלימודים מתקיימים בנתיב האלטרנטיבי שמבוסס בין היתר על עקרונות החינוך הבלתי פורמלי ומותאם לסטודנטים במסלול.

*התוכנית לתעודת הוראה במסגרת הנתיב האלטרנטיבי מפורטת בהמשך.

ימי הלימודים הינם ד, ו לאורך כל שנות הלימודים. הלמידה כוללת בנוסף לימודים א-סינכרוניים וקמפוסים (קורסים מרוכזים, 3 ימים ברצף) בחופשות הסימסטר ובקיץ.

לימודי התואר נמשכים 3 שנים וכוללים אפשרות לסטאז' משולב בשנה הרביעית (סטאז' לתעודת עובד חינוך וגם תעודת הוראה).

הלימודים כוללים:

1. **לימודי העשרה – עברית להוראה, אנגלית.**

2. **לימודי חובה ללומדים לתעודת הוראה – עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות וזהירות בדרכים.**

*קורסי האנגלית, עזרה ראשונה, ביטחון ובטיחות, זהירות בדרכים – אינם חלק מהלימודים השוטפים וייתכן ויתקיימו בחופשות או בימים שונים.

***מעורבות סטודנטים בפעילות בקהילה**

השתתפות בפרויקט 'מעורבות חברתית' תאפשר לסטודנט להמיר את הפעילות החברתית בקרדיט אקדמי. לפרטים ראו במדור 'דקאן הסטודנטים' בעמוד 12.

***התמחות בתפקידי חינוך והוראה (סטאז')**

על מנת לקבל רישיון עובד חינוך ממשרד החינוך במסלולי קידום נוער וחינוך בלתי פורמלי נדרשת שנת "התמחות" (סטאז'). לפרטים ראו ביחידה 'פורשים כנף להוראה' בעמוד 189.

התוכנית המוצעת פונה לשתי אוכלוסיות:

1. **עובדים בתחום הפנימיות והחב"פ – הכשרת סטודנטים העוסקים בתחום (שנתיים לפחות)**

ומעוניינים להתפתח, להוביל ולהתקדם בתחומי הריכוז וניהול. בהתמחות זו הסטודנטים יזכו להכרה בעבודתם כהתנסות מעשית.

2. **יוצאים לדרך – סטודנטים שנמצאים בתחילת דרכם המקצועית או שטרם התחילו לעבוד בתחום**

החב"פ והפנימיות. במסגרת התוכנית הסטודנטים יקבלו ליווי בצעדיהם הראשונים בעולם החב"פ.

לתוכנית שלושה נתיבים:

1. **נתיב חב"פ בשילוב גרונטולוגיה** – תוכנית המיועדת לסטודנטים המעוניינים להתמחות בלמידה לאורך החיים בשילוב לימודים בתחום הזקנה הממוקדים בחינוך הבלתי פורמלי לגיל הזקנה.
2. **מובילים בדרכי הארץ** – תוכנית המיועדת לסטודנטים המשלבים התמחות גאוגרפיה ולימודי א"י (של"ח). ההתמחות נלמדת בימי ב.
3. **התמחות חב"פ בחברה הערבית** – התמחות המשלבת לימודים במסלול חב"פ עם לימודי הוראה במכון האקדמי הערבי. מוקד התוכנית הוא בהתאמת תכניות חב"פ לחברה הערבית.

פירוט תוכנית הלימודים במסלול לחינוך בלתי פורמלי ופנימיות

שנה א

נקודות זכות	נושאי הלימוד
לימודי חינוך	
1	חינוך לחיים משותפים
1	אתגרי החינוך
1	החברה ישראלית כחברה מרובת תרבויות
1	סיכויים וסיכונים בגיל ההתבגרות
1	שינויים והמשכיות בחברה הישראלית
1	פיתוח רגישות רב תרבותית
התנסות קלינית בחינוך הבלתי פורמלי	
1	התנסות אישית בקבוצה
1	מתודות
2	קולות מהשטח
לימודי חינוך בלתי פורמלי	
1	מבוא לחב"פ
2	זהות אישית ומקצועית
1	אומנות התנסותית
*2	סדנה אינטגרטיבית א+ב
1	אתגרים בחב"פ
1	התבוננות בחב"פ בישראל ובעולם
1	חינוך חבפ ומגדר
1	כלים חוויתיים לקידום שיח רגשי חברתי
1	הערכה והתערבות
1	פסיכופתולוגיה
3	שותפים לדרך – קורס בבנייה משותפת
25	סה"כ

שנה ב

נקודות זכות	נושאי הלימוד
לימודי חינוך	
1	מבוא למחקר איכותני
1	פסיכולוגיה התפתחותית
1	חינוך וגזענות
1	פדגוגיה של חוסן (קמפוס IL)
2	טיפוח סביבה אכפתית ומיטיבה בחינוך (MOOC)
התנסות קלינית בחינוך הבלתי פורמלי	
2	מיומנויות הנחית קבוצות
2	סדנה מלווה תהליך (משולב)
4	ליווי אישי – התנסות בקבוצה ופרוייקט
לימודי חינוך בלתי פורמלי	
*2	מנהיגות נוער וצעירים
2	סדנת גמר
1	פיתוח שותפויות בקהילה
1	מבט אלטרנטיבי על הורים
1	SEL ומיינדפולנס
21	סה"כ

שנה ג

נקודות זכות	נושאי הלימוד
לימודי חינוך בלתי פורמלי	
2	גישות פדגוגיות פרוגרסיביות
*2	סמינריון פרוייקט בשדה החב"פ
4	סה"כ

לימודי העשרה ובחירה

נקודות זכות	נושאי הלימוד
2	לימודי העשרה כולל אנגלית
2	לימודי עברית (אשנב לעברית, אוריינות שפתית)
6	לימודי בחירה (ניתן לבחור קורסים מלימודי הדיסציפלינה)
10	סה"כ

סה"כ בשלוש השנים 60 ש"ש

*הקורסים המסומנים בכוכבית הם הקורסים שניתן להמיר לקורסי בחירה אחרים למי שיצטרף לנתיב גרונטולוגיה:

קורסי המסלול	קורסי גרונטולוגיה
סדנה אינטגרטיבית א+ב	הזקנה והמשפחה
	ביולוגיה ורפואת הזיקנה
מנהיגות נוער וצעירים	גריאטריה ופסיכוגריאטריה
	מערכות שירותים לגיל הזקנה והתמודדות עם אלימות והתעמרות
סמינריון	סמינריון בנושא גרונטולוגיה

סטודנטים הממשיכים להכשרה להוראה בנתיב האלטרנטיבי נדרשים ללמוד דיסיפלינה בהיקף

של 26 שעות, ובנוסף:

נקודות זכות	נושאי הלימוד
לימודי חינוך בנתיב האלטרנטיבי	
2	הכיתה כיחידה חברתית
2	דיקטיקה של הוראת המקצוע
2	סמינריון חקר נתיבים חדשים בהוראה
6	התנסות בהוראת המקצוע* (יום בשבוע)

- הבוחרים ללמוד לתעודת הוראה ילמדו 6 נקודות בחירה בדיספלינה וסך לימודיהם יסתכם ב-92 ש"ש.